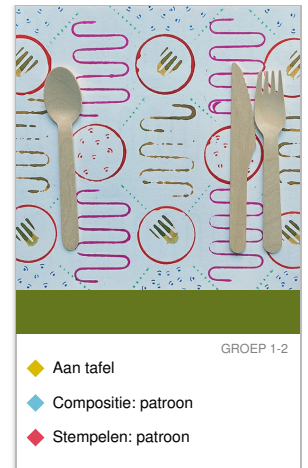

Aan tafel

Zo rond etenstijd krijg je trek. De tafel wordt gedekt. Er komt bestek en in veel gezinnen wordt de tafel beschermd met een tafelkleed of placemat. Soms zijn het saaie kleden en eentonige lapjes. Maar dit keer maken de leerlingen hun eigen kleurrijke placemat. En ze gebruiken daarvoor heel toepasselijk: bestek en keukengerei. Aan tafel.

Opdracht: Maak een drukwerk met een patroon voor een kleurrijke placemat.

Doelen

- ◆ Met deze les kun je aansluiten bij **kerndoel 34**: belang van voedsel, **kerndoel 37**: taken thuis en soorten gezinnen en **kerndoel 38**: gebruiken en leefgewoonten.
- ◆ De leerling weet wat een patroon is, kan een patroon herkennen in een afbeelding en kan met (eenvoudige) vormen een patroon maken.
- ◆ De leerling kan met behulp van aardappels en ecoline een patroon stempelen.
- ◆ De leerling speelt met het materiaal om het op verschillende manieren te kunnen hanteren.

Materiaal

Je hebt nodig voor stempelen: patroon:

- ruw wit tekenpapier, A4 of A3 formaat
- aardappels
- tissues
- bakjes
- ecoline
- mesjes vanaf groep 3

Je hebt nodig voor onderzoek:

- het materiaal van de werkwijze
- evt. oefenvellen

Bijzonderheden:

- Combineer je de opdracht met stempelen, dan kun je de aardappelstempels vervangen voor keukengerei. Vervang dan de aardappel stempels voor bestek en keukengerei, zoals: vork, mes, lepel, prikkers, kartonnen rietjes, kurk, bekertjes, spatel, stamper enz. Zie ook de bijlage.
- Je hebt in dat geval iets grotere bakjes nodig voor de ecoline stempels.
- Maak de placemat duurzaam door het papier te sealen.

De les in fases

Oriënteren

1. Bespreek het vormdoel.
2. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Hm, krijg jij ook trek rond etenstijd. Meestal dekt iemand in huis dan de tafel. Wie doet dat in jouw gezin? Help je wel eens mee? Wat wordt er bij jou op tafel gezet?
 - In welk gezin wordt de tafel gedekt met een tafelkleed of met placemats? Waarom is dat? [Bescherming van de tafel, om eten en drinken dat wordt gemorst makkelijk schoon te maken, sommige mensen doen het om de tafel te versieren].
 - Wat zie je hier? [Rechts servies om te eten: mes, lepel, vork. Links keukengerei: daarmee maak je het eten klaar. Herken je keukengerei? Waar wordt het voor gebruikt?
 - Soms zijn de tafelkleden of placemats heel saai.
 - Stel je voor, dat je jouw eigen placemat mag versieren met een patroon? Hoe zou het er dan uit komen te zien?
4. Vertel op een uitnodigende manier de opdracht.

Onderzoeken en uitvoeren

1. Ga tussen de leerlingen in zitten. Geef zelf de instructie uit het filmpje stempelen: patroon.
2. Doe voor hoe je afdrukken kunt maken. Terwijl de kleuters hun eigen werkstuk maken, probeer jij op je eigen papier van alles uit. Ben enthousiast over je ontdekkingen en kijk welke kleuter de technische voorbeelden oppikt.
3. Laat de leerlingen zelf experimenteren. Zo onderzoeken ze al spelend de techniek en passen die toe op de opdracht.
4. Geef aan dat je eerst van alles mag uitproberen. Speel zelf ook met het materiaal, probeer uit en praat hardop over je ontdekkingen.
5. Leg de link tussen vormdoel en werkwijze.
6. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
 - Je hebt het materiaal al op verschillende manieren uitgeprobeerd. Wat heb je ontdekt?
 - Kun je het materiaal ook nog op een andere manier gebruiken? Probeer maar eens uit.
 - Welke vormen wil jij gebruiken voor een patroon?
 - Is de afstand tussen de vormen steeds gelijk? Hoe kun je dat verbeteren?
 - Hier staan de afdrukken steeds even ver van elkaar. Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?
 - Hier zijn de kleuren heel helder. Hoe heb je dat gedaan?
 - Ik zie dat je het lastig vindt om een afdruk te maken. Zal ik het nog eens voordoen?
7. Wanneer er voldoende is geoefend, gaan de leerlingen hun definitieve werkstuk maken. Sommige leerlingen vinden het zo leuk dat ze ook nog wel een tweede of derde vel willen maken.

Evalueren

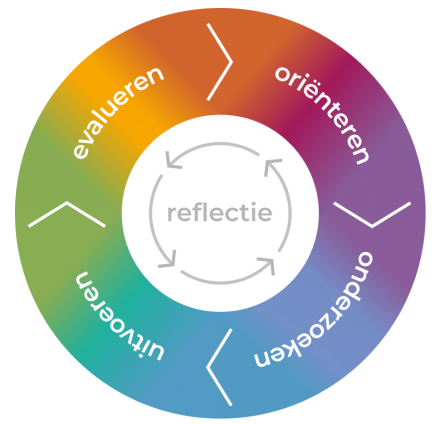
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Welke placemat zou jij wel onder je bord willen hebben? Vertel eens.
Welke placemats passen op dezelfde tafel? Waarom?
- ◆ Bij welk patroon is de afstand tussen de vormen steeds gelijk?
Bij welk patroon zijn twee verschillende vormen gebruikt? Wijs eens aan.
Bij welk patroon zijn de vormen gelijk, maar de kleuren verschillend?
- ◆ Waar zie je van dezelfde stempel lichte en donkere afdrukken? Hoe komt dat?
Bij welk werk zijn heel veel verschillende stempels gebruik? Wijs eens aan.
Waar is de ruimte tussen de afdrukken ongeveer gelijk? Hoe heeft de maker dat voor elkaar gekregen?
- ◆ Wat heb je ontdekt met het materiaal?
Wie heeft er nog iets anders ontdekt?

Spelen met lesfases en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- Stempelen
- Knippen/plakken papier
- Scheuren/plakken papier
- Teken- of schildertechniek